

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» — відповідність часу!

ЮРИДИЧНА КЛІНІКА «PRO BONO»

ІГСН НТУ «ДП»

безоплатна правнича допомога

консультація надається студентами III-V курсів
денної форми навчання під керівництвом
викладачів – кураторів – практикуючих юристів

ПОСТАНОВКА НА СОЦІАЛЬНИЙ КВАРТИРНИЙ ОБЛІК ДІТЕЙ-СИРИТ ТА ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ

ПРАВОВИЙ ВИСНОВОК

Дата: 27.05.24р.

Дитина-сирота – дитина, в якій померли чи загинули батьки.

Діти, позбавлені батьківського піклування – діти, які залишилися без опіки батьків через їх позбавлення батьківських прав, відібрання без позбавлення батьківських прав, визнання безвісно відсутніми або недієздатними, оголошення померлими, перебування під вартою, тривалу хворобу батьків, викрадення, залишення або інші причини, зокрема, через тимчасову окупацію територій України.

Особи із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування – це особи віком від 18 до 23 років, у яких у віці до 18 років померли або загинули батьки, або які були віднесені до дітей, позбавлених батьківського піклування (стаття 1 Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування»).

Що слід розуміти під соціальним житлом?

Соціальне житло – це житло всіх форм власності (крім соціальних гуртожитків) із житлового фонду соціального призначення, яке безоплатно надається громадянам України, які потребують соціального захисту, на підставі договору найму на певний строк. До соціального житла належать:

- Квартири в багатоквартирних житлових будинках, садибні (одноквартирні) житлові будинки, які надаються громадянам у порядку черги на одержання соціального житла.
- Житлові приміщення у соціальних гуртожитках, які надаються громадянам на час їх перебування на соціальному квартирному обліку за умови, що це єдине місце їх проживання (стаття 3 Закону України «Про житловий фонд соціального призначення»).

Хто має право претендувати на соціальне житло?

Відповідно до частини 2 статті 10 Закону України «Про житловий фонд соціального призначення» право на соціальний квартирний облік мають громадяни України:

- Які не мають іншого місця проживання або мають право на поліпшення житлових умов відповідно до закону.
- Середньомісячний сукупний дохід яких за попередній рік на одну особу менший від величини опосередкованої вартості найму житла у даному населеному пункті та прожиткового мінімуму, встановленого законодавством.

- Внутрішньо переміщені особи, які не мають іншого житла для проживання на підконтрольній українській владі території або житло яких зруйноване чи пошкоджене до стану, непридатного для проживання, внаслідок проведення антитерористичної операції.

Під час визначення середньомісячного сукупного доходу враховується вартість майна, що перебуває у власності громадянина та членів його сім'ї на момент взяття на соціальний квартирний облік (крім майнових прав чи прав власності внутрішньо переміщеної особи на нерухоме майно на тимчасово окупованій території або в населених пунктах на лінії зіткнення, а також на майно, зруйноване або непридатне для проживання внаслідок антитерористичної операції).

Порядок взяття на соціальний квартирний облік

Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, після завершення перебування у відповідних закладах, дитячих будинках сімейного типу, прийомних сім'ях, або після завершення терміну опіки, а також особи з їх числа при завершенні строкової служби у Збройних Силах України або поверненні з місць позбавлення волі, мають право на отримання соціального житла протягом місяця за наявності права на отримання такого житла.

Особи з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, після досягнення 23 років не втрачають право на позачергове отримання житлового приміщення або соціального житла до надання їм постійного житла або грошової компенсації.

Позасудовий порядок

Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, які досягли 16 років, у разі відсутності житла, можуть бути зараховані на соціальний квартирний облік за місцем їх походження або проживання до встановлення опіки, піклування, влаштування в прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу, заклади для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, за заявою опікуна чи піклувальника, прийомних батьків, батьків-вихователів, адміністрації закладу, де проживає дитина, або органу опіки та піклування.

Після завершення перебування у відповідних закладах, дитячих будинках сімейного типу, прийомних сім'ях або завершення строку опіки, діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, протягом місяця забезпечуються соціальним житлом до надання їм постійного житла.

Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, які досягли 16 років, а також особи з їх числа, що є внутрішньо переміщеними особами, можуть бути зараховані на соціальний квартирний облік за місцем їх фактичного проживання, зазначеним у довідці про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи.

Перелік необхідних документів для взяття на соціальний квартирний облік

Для взяття на облік дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які досягли 16 років, подається заява опікуна, прийомних батьків, батьків-вихователів, адміністрації закладу, де проживає дитина, або органу опіки та піклування. Особи з числа дітей-сиріт (18-23 років) подають заяву самостійно. До заяви додаються:

- Копія документа, що посвідчує особу дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування.
- Копії документів, що підтверджують статус дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування.
- Копія довідки про присвоєння ідентифікаційного номера.
- Довідка про те, що дитина не перебуває на обліку за місцем її проживання.

Строки прийняття рішення

Рішення про взяття громадянина на облік або відмову приймається відповідним органом місцевого самоврядування протягом 30 робочих днів. У разі прийняття рішення про взяття на

облік, повідомлення надсилається не пізніше семи робочих днів після прийняття рішення. Відмова надсилається не пізніше трьох робочих днів після прийняття рішення. Відмову можна оскаржити в судовому порядку.

Судовий порядок

Позовна заява щодо оскарження дій або бездіяльності посадових осіб місцевих органів виконавчої влади або органу місцевого самоврядування пред'являється в порядку адміністративного судочинства до окружного адміністративного суду за місцем проживання позивача або за місцезнаходженням відповідача.

Вартість

За подання адміністративного позову немайнового характеру фізичною особою сплачується судовий збір у розмірі 0,4 прожиткового мінімуму для працездатних осіб (1211.20 грн станом на 1 січня 2024 року).

Перелік та зразки необхідних документів

До адміністративного позову додаються докази, що обґрунтовують позовні вимоги, такі як:

- Копії документів, що підтверджують статус дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування.
- Довідка про те, що дитина не перебуває на обліку за місцем її проживання.
- Витяг з державного реєстру речових прав на нерухоме майно про відсутність житла.
- Письмова відмова органу місцевого самоврядування у взятті на соціальний квартирний облік.

Порядок виплати грошової компенсації за належні для отримання житлові приміщення для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа

Умови та порядок виплати грошової компенсації

Право на виплату грошової компенсації за належні для отримання житлові приміщення для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа (віком від 16 років) мають особи у порядку черговості відповідно до дати включення у списки громадян, які користуються правом позачергового одержання житлових приміщень.

Структурний підрозділ місцевого органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування надає особі роз'яснення щодо її права на отримання житла за рахунок субвенції або грошової компенсації, ознайомлює з умовами отримання грошової компенсації під її особистий підпис.

Особа протягом трьох робочих днів з дати ознайомлення з умовами і порядком виплати грошової компенсації разом із законним представником (у разі його відсутності – із представником органу опіки та піклування) визначає спосіб реалізації свого права на забезпечення житлом та звертається з відповідною заявою до місцевого органу влади.

За особою, яка протягом одного місяця з дати надсилання їй повідомлення, або протягом трьох робочих днів з дати ознайомлення з умовами і порядком не подала заяву про придбання житла або про виплату грошової компенсації, зберігається черговість на квартирному обліку.

Місцевий розпорядник/структурний підрозділ не пізніше ніж через три робочих дні з дати прийняття заяви з усіма необхідними документами для призначення грошової компенсації дає дозвіл на відкриття спеціального рахунку.

Після відкриття спеціального рахунку особа повідомляє про його реквізити місцевому розпоряднику/структурному підрозділу шляхом подання копії договору про відкриття спеціального рахунку в уповноваженому банку.

Місцевий розпорядник/структурний підрозділ після отримання реквізитів спеціального рахунку перераховує на нього кошти в сумі, визначеній у рішенні місцевої комісії, про що

повідомляє особу не пізніше ніж через три робочих дні з дати перерахування коштів на спеціальний рахунок.

Грошова компенсація може бути використана на придбання житлового приміщення у прийнятих в експлуатацію житлових будинках у будь-якій адміністративно-територіальній одиниці протягом одного року з дня зарахування коштів на спеціальний рахунок в уповноваженому банку.

Виплата грошової компенсації на умовах співфінансування з державного, місцевих бюджетів та/або інших джерел, не заборонених законодавством, здійснюється залежно від віку особи:

- Для осіб від 23 до 35 років – 70% граничної вартості житла з подальшим зменшенням частки державного бюджету на 10% щороку, до 50% – у 2023 році та наступних роках.

- Для осіб старше 35 років – 30% граничної вартості житла компенсується з державного бюджету, у 2023 році та наступних роках грошова компенсація у розмірі граничної вартості житла здійснюється за рахунок місцевих бюджетів.

Решта відсотків сплачується за рахунок місцевих бюджетів та/або інших джерел, не заборонених законодавством.

Особи, які досягли 23-річного віку протягом поточного бюджетного року, мають право на стовідсоткову грошову компенсацію граничної вартості житла.

Перелік необхідних документів

Заява про виплату грошової компенсації подається до виконавчих органів міських, селищних та сільських рад. Подати заяву можна особисто або відправити документи поштою (рекомендованим листом).

До заяви додаються:

- Копія документа, що посвідчує особу (наприклад, паспорта громадянина України).

- Документи (або копія рішення про їх видачу), що підтверджують статус дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування, особи з їх числа.

- Документи, відповідно до яких було поставлено особу на квартирний облік як дитину-сироту або дитину, позбавлену батьківського піклування (для осіб після 23 років).

- Копія довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи (у разі наявності).

- Копія довідки про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків (копія паспорта громадянина України – для осіб, які через релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків).

Вартість

Подання заяви про виплату грошової компенсації здійснюється безоплатно.

Строки прийняття рішення

Рішення про виплату грошової компенсації або про відмову приймається відповідним органом місцевого самоврядування протягом 30 робочих днів.

Підстави для відмови у наданні грошової компенсації та порядок її оскарження

Виплата грошової компенсації може бути відмовлена, якщо:

- Виявлено невідповідності поданих документів вимогам законодавства.

- Прийнято рішення про втрату статусу дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування.

- Подано не всі необхідні документи.

- Особа не перебуває на квартирному обліку.

Відмову у наданні грошової компенсації можна оскаржити в судовому порядку.

Студент – консультант (ПІБ, підпис): Влада КИРИЧЕНКО

